

Iesarabrøv**Tá var tað betur ógjørt**

«Bert er bróðurleyst bak» er yvirskriftin yvir grein í Oyggjatiðindum fyri 10. febr. 1995, við undirskriftini «Ein áhugaður eygleiðari». Fyrst skrivar hann um hetta, at «... nú verða føroyskir fiskimenn

útistongdir, nærum av øllum fiskileiðum og fiskasløgum undir Íslandi». Síðani nevnið hann søguligu rættindi føroyinga til fiskiskap undir Íslandi og heldur fram, hvussu føroyingar hava lært íslendingar at

fiska, og heldur so, at íslendingar áttu at vist takksemi «fyri tann dygga stuðul, sum føroyingar hava veitt sínari neyðstøddu bróðratjóð, hóast mangir føroyingar ikki eiga fyri breyð sjálvir...»

Við slíkum brigsli móti bróðratjóðini var gávan betur ógvin.

Jóhannes av Skarði

Løgin spurnarkapping

Nú er tað blivið soleiðis í Náttarráðspurnarkappingini, at tey, ið tekna seg til kappingina, sleppa als ikki við, men onnur,

ið als ikki hava teknað seg, sleppa til. Hvør er so meiningin við at biðja fólk tekna seg???

Eg teknaði meg síðsta leygarvöld og visti allar spurningarnar, men har kom ongin uppringing. Eg haldi ikki út skuldu

hildi fólk fyri gjøldur á henda hátt.

Lurtari

Viðmerkingar til støðuna í Føroyum í dag

Føroyskir politikkarar hava í fleiri ár verið óvitandi í bjargingunum av bankunum, samstundis sum teir politikkarar, ið høvdu innlit í hesum málum, hava við egnum útsagni ført Løgtingið og nevndir bak ljósið. Tað er ikki so løgið, at danir hava «handlað» sum teir hava gjørt.

Kent Kirk, ið var fiskimálaráðharri í Danmark um hetta mundið, upplýsti fyri teimum donsku fjølmiðlunum, tá ið bankamálið var frammi fyrstu ferð, at høgtstandandi javnaðarmaður hevði sagt sær, at tað var politikkurin hjá flokkinum, at tað almenna yvirtók bankarnar. Vit kunnu so gita, hvør hesin persónurin var.

Við hesum í huga er tað ikki løgið, at tað hevur gingið so væl at leggja bankarnar saman. Eg undrist á, hví teir ikki hava biðið óvildugt fólk innan bankaheimin um hjálpi í hesum málinum. Men her hava politikkararnir spelt bankaserfrøðingar sjálvir. Trupulleikin er, at Landsstýrið ikki er sett eftir dugnaskapi, men eftir hvussu stórar alborag hesir hava. Teir kunnu gerast figgjar-málaráðharrar og formenn

fyri figgjarnevndini, uttan at ána hvat teir hava við at gera.

Danir hava síðan gjørt hendan figgjargrunnin til at stýra hesum figgjaróskili, ið hevur verið ført í Føroyum í mong ár. Teir hava milt sagt ikki álít á tí føroyska politikkararum og umstingini. Hetta kunnu vit jú siggja á teimum húsarannsóknunum, ið bakmanspolitiið hevur framti tá síðstu tíðina. Tá ið nú danir nokta fyri eini dómarakanning av bankamálunum, kunnu vit illgita, at nakað óregluligt er farið fram.

Tað undrar meg, at føroyingar nú fara at biðja danir um yvirtøku av figgjargrunninum, áðrenn vit við eini dómarakanning hava funnið út av, í hvussu stóran mun nevndin, ið er sett av dønum, hevur verið eitt amboð hjá teimum til at fáa teir føroyska politikkararnar at gera, sum teir hava gjørt.

Føroyskir politikkarar hava ferð eftir ferð umborið seg við, at teir vóru trýstir til hetta, annars vildu danir ikki figgja skuldina hjá landskassanum, ið var fallin til gjaldingar. Hetta er eins og tá ið Den Danske Bank hótti við ikki at bjarga Føroya Banka. Hetta er burtur-

við, tí at vit hava danskan krónukurs, og harvið heftir tann danski Nationalbanken fyri tí føroysku krónuni og tí ábyrgd, sum hetta innber. Danir høvdu undir øllum umstøðum verið noyddir til at figgja landskassaskuldina, um vit ikki høvdu fingið figging aðrastaðni. Tær byrðar, danir hava trýst yvir okkum, høvdu als ikki verið stórrar av teirri grund.

Eg havi illgruna um, at Jóannes Eidesgaard brúkar avtaluna við danir at føra engan politikk við. Tað hava vit sæð seinastu 2 árin, ið hann hevur gjørt seg til talsmann fyri tann útflutningspolitikk av føroyingum, ið er blivin furdur. Hann hevði ta uppfatan, at tað vóru einans tey arbeiðsleysu, ið fluttu av landinum. Hetta var ikki so. Tann nýggja bústaðarløgin og sjúkradagperingaløgin hevur fært við sær, at nógvir føroyingar, ið fóru uttanlands at vinna pening, so sum í tí danska og norska fiskiflotunum, eru fluttir av landinum.

Tá ið Jóannes Eidesgaard førir fram, at tað einans eru føroyingar, ið hava inn-tøkutrygd, er tað ósatt. Danir hava somu inn-tøkutrygd sum føroyingar pr.

dag, men har eru tað skipini, ið gjalda. Tað er eisini inn-tøkutrygd í tí norska fiskiflotunum.

Tað sær út fyri mær, at tað er Jóannes Eidesgaard, ið stýrir Javnaðarflokkinum í hesum døgum við harðari hond. Um tingmenn floksins hava viðmerkingar til figgjarløgina og onnur mál í Landsstýrinum, so eru hesir lokalir fanatikarar, meðan tað er landspolitikkur at føra lokalpolitikk á Tvøroyri.

Arbeidsloysispolitikkurin í Føroyum er eisini skorin av Jóannes Eidesgaard, og er tann vánaligasti í Norður Europa. Tá ið ein politikkari sleppur at dominera so nógv, er tað tekin um, at hinir í flokkinum einki hava at bjóða fram.

Robert J. Olsen,
700 Klaksvík

Várvón

Eitt samt løgting. Ein einmælt løgtingssamtíkt. Tað gleðir og flóvar allar flestu føroyingar, kanska allar.

Summir hava kanska ikki torað at trúgva tí rættiliga enn.

Onkur einstakur hugsar kanska, um hvat tað ber við sær.

Men vit liva sanniliga í døgum, har «tað sum vendir niður vendir upp».

Málið er sera einfalt, sum eisini rættarnevndarformaðurin ótroymtligur hevur víst á.

Ein handil er gjørdur, sum vit og eisini onnur ivast í, var rættur. Einku annað eigur at heingjast upp í hetta mál.

«Bedrag ej din broder i køb eller salg,» sungu okkara forfedrar.

Onkur kann kanska yppa øksl og halda, at hetta er alt mikið gott, men hvat fáa vit burtur úr øllum.

Vit hava longu fingið nógv burtur úr, málið kundi heldur ikki bara fara aftur við borðinum.

Til tað er málið so stórt og sjónskt.

Hatursferðin í Danmørk móti okkum er støðga.

Teirra egna banka- og figgjarløgur koma fram í ljósið, liggja ikki so nógv í skugganum av teirri føroysku.

Tað er eisini synd í nógvum danskarum.

Hitt ørkymlaða føroyska fólkikið kennir, at vit kunnu standa saman. Vit kunnu draga eina línu í hesum málinum, hví kunnu vit so ikki gera tað í øðrum málum eisini.

Kanska skjótið er settur á. Tað er ikki ein náúrlóg, at vit skulu vera ósamdir.

Heldur enn ikki lættari kennist tað nú fyri andanum.

Stóra tækk fyri tað.

Teir konservativu og sosialdemokratarnir púra samdir, sum mpottur og panna, teir skuldu eittast at vera mótpolarnir í donskum politikki. Eisini hin danski veljarin stendur sum stórt spurnartekin.

Og Nyrup kennir seg eisini sumtúknán á bóli, tí hann hevði, sum amen í kirkjuni, vantað, at føroyingar fóru at klandrast.

Eitt samt løgting hevur hvørki hann ella ein tann einasta av hansara ráðgevum droymt um.

Hansara royndir at lokka Edmund og eisini landsstýrið á glíð, er honu til lítlan sóa.

Hevur tú mist pengarnar.

Er synd í tær.

Hevur tú mist æruna.

Ert tú illa staddur.

Er vónin farin.

Er alt farið.

Steinbjørn B. Jacobsen

Politiskur fundur í Framtíðini

Tað var við stórum áhuga, at farið varð á fund í Framtíðini seinasta mánaðavöld fyri at hoyra hesi, hvat tey høvdu at siga okkum. Tey sum báðir formennir í okkara arbeiðarafeløgum vildu hava á ting, bæði hann og hon gingu jú runt við lista, fyri at fáa tey burtur, sum høvdu umboðað okkum seinastu árin. Tey sum tá skrivaðu undir, vóru helst ikki greið yvir, at hetta var endabresturin á okkara

arbeiðsplássi. Tað hevur ikki verið opið síðani. Vit hava jú ikki gloymt, at virkið í Vági tók ímóti sløkum 5000 tonsnum fyrra hálvár 1995. Úrslitið av seinra hálvárið kenna vit tíværrí alt ov gott.

Vit hava ikki enn gloymt skandalufundin vesturin á Eiðinum, tá eisini hesi bæði skuldu skipa fyri. Úrslitið kenna vit. Tað fór tíværrí út um bygmark.

Ein skilur kanska nú betri

sambandsmannin sum rýmdi, meðan javnaðar-maðurin treiskliga bleiv sitandi, meðan hann varð hongdur út fyri Føroya fólk.

Tað tykist at ikki at hava givið nógv, at leiðslurnar í báðum okkara arbeiðarafeløgum lögdu á politiska bógvin síðsta summar. Eg bleiv ikki nógv klókari av tí einsrættaða fundinum í Framtíðini mánaðavöldi. Hetta er helst fyrstu ferð, at

okkara feløg hava hildið politiskan fund við umboðum bert úr einum flokki.

Eg eri av teirri áskoðan, at vit ikki eiga at blanda politikk upp í okkara feløg, men í samráð við teir ið valdir eru, líkamikið fyri hvønn, royna at fáa tað frægasta burtúr. Tað man í longdini fara at vera tað besta.

áhyorari